

KJAK

Politikkur vs serfrøði

Teitur Vágadal

sjúkraræktarfrøðis-lesandi

"So sigur hægsti lögfrøðingurin í landinum!" Nøkulunda soleiðis hava vit hoyrt løgmann úttala seg, í verju um alt málið viðvíkjandi óskilinum í Skálafjarðatunnlinum. Og nú vil løgmaður eisini fylgja tilmælinum hjá tí, og eg siteri, "óheftu nevndini" viðvíkjandi lønarviðurskiftunum hjá landstýrissfólki.

Egin uppskot ella serfrøðisuppskot?

Havi sagt tað fyrr og eg endurtaki tað bara: Politikkur er løgin! Fyrst hava vit valevni, ið lova gull og grønar skógir og siga hvat skal gerast. Tað manglar ikki við loysnum, og vit fella fyri tí hvørja ferð við at velja nøkulunda tey somu inn aftur. Hvi

velja vit tey, og hví gerast tey knappiliga so fantasileys, tá tey eru komin innum gáttina? Hetta eru ikki spurningar eg ætli mær at viðgerða í hesari meinginini, men heldur, hvat tað so gevur okkum. Tit kunnu bara fáa svarið beinavegin: Óáhugaverdar, óhugsandi og ónýskapandi politikkarar. Sum ikki koma við nøkrum konkretum hugskotum sjálvir, ið ikki fylgja tað ein skuldi trú var teirra politisku sannføring, verið hon seg høgra ella vinstravend. Nú skjóti eg kanska nakað breitt, men hetta er so mín fatan. Latum okkum taka nøkur dømi.

"Nýskipanir"

Tað trýtur ikki við útsøgn-um um at tað almenna er ov stórt og ineffektivt og akademikarar í Kóntórshavn. Ákærir um at er tað alment, so er tað ikki gott. Seinasta, tó óhepna dømi, er at í Tórs-havnar kommunu skal umsitingin eisini sparast. Hvi hon skal tað, skilji eg ikki heilt, tí at 90 % av skattapeninginum fer beinleiðis til tænastrur, ið borgarin fær gott av.

Nú vóni eg bert at hetta er sannar rationaliseringar, og ikki bert politikara fjáka-

lótir, uttan nakra fakliga grundgeving. Tí at hetta er tað, vit siggja á landsplan. Sagt verður at sparast skal uttan nakra sum helst grundgeving.

Ikki megna politikkarar sjálvir at siga, hvar skal sparast.

Annika Olsen visti ikki hvar í røktini hjá teimum eldru, tað skuldi sparast. Hon gjørdi bara eftir harraboðum úr landstýrinum, og visti ikki um tað var sápan, klútarnir, pappíri ella leiðarnir, ið eru ov dýrir.

Men kanska tað mest tragiska dømi um vantandi (ný)hugsan er hjá figgjarmálaráðharranum. Skatturin skal umskipast verður tað sagt. Vit mugu lækka skattin og "breiðka" inntøkugrundarlagið hjá landinum. Hvat so enn tað merkir?

Tí at figgjarmálaráðharrin veit ikki sjálvur. Hann hevur sett embætisfólkini til at koma við uppskotum.

Síðani nær er tað embætisfólk, ið skal avgerða hvat skal setast í verk?

Er tað ikki tað vit hava valt Løgtingi til at finna útav? Til at koma við konkretum uppskotum í okkara stað og at útinna tey?

Um embætisfólkini skulu koma við loysnum, hvat í allari víðu verð skulu løgtingsfólk so gera? Burtur-sæð frá at spæla við nýggjar Ipaddar? Tað funnu tey útav! At gera tað lættari fyri seg sjálvi. Og tað er ikki nøkur sparing kann eg líka heilsa og siga. Eini 40 Ipaddar kosta nógv meira enn alt pappíri, sum verður prentað til Løgtingsfólkini. Í árunum ´08-10 brúkti Løgtingi eini 7-17 túsund kr/árið til prentingar av pappíri. So har er eingin sparing.

Samgonguslit

Og nú hevur løgmaður givið samgonguni háltv ár til at koma við nýskipanum. Heilt erligt! Er tað nú ikki at leiðarin skal koma við visjón-um og hugskotum? Løgmaður er ródri fyri Føroyar og tað er hann, ið skal seta út í kósina hvar vit fara. Sjálv-um hann javnan sigur seg ikki vera lögfrøðing, so er tað hansara ábyrgd at hava og halda skil á landsins lóg-um og koma við teimum broytingum, ið hann sær neyðugar. At bara blaka tað frá sær, at hann ikki er lögfrøðingur gongur ikki. Hyggur ein í søgubøkurnar, so var løgmaður millum tey

fólk, ið dugdi lógirnar best. Upprunaheiti var lógsøgu-maður. Hann kundi endur-geva tær.

Tianverri hevur okkara løgmaður bert havt eina visjón, og hevur tað ikki eingong verði nøkur serlig visjón: At halda samgonguna sam-an í mininum 4 ár. Vit hava ikki fingið nakað hugskot um nýggja skattaskipan, nýggja heilsuskipan, nýggja vinnuskipan, nýggja fiski-vinnuskipan. Bert hvussu hann skal leiða, hvussu hann er persónliga útspiltur, og hvussu keðilig andstöð-an er. Tað, ið løgmaður tíanverri ikki hevur skilt, at tann kritikkur hann fær er ikki persónligur. Hann er fakligur. Løgmaður hevur fingið kritikk í kraft av sínum embæti, og tað er løgmaður, sjálvur sum hevur gjørt seg fortjentan til kritikkin. Um løgmaður ikki megnar at siga annað enn at hann er persónliga útspiltur, so hevur hann bert prógva, at hann hevur eingi mótprógv.

Kom við onkrum konkretum

Vil bara so til síðst heita á okkara landsins valdu: Kom við tykkara hugsjónum, verið seg hvat tær vera vilja. Skulu

vit hava brúkaragjöld ístaðin fyri skatt? Privatskúlar ella ikki, privathospital ella ikki, friar marknaðarkreftir at ráða á øllum vinnuøkjum, trý sjúkrahús, framhaldandi privatar læknar ella ikki? Kom við onkrum! Borgarligu megna ikki at koma við nøkrum borgarligum hugskotum vit kunnu fyrihalda okkum til. Andstöðan tían-verri kemur alt ov ofta við ókonkretum uppskotum, sum t.d. at lækka prisstøði. Hvat er tað fyri eitt diffust uppskot?? Kom við tykkara egnu uppskotum, avtaka MVG, oljuavgjald, íbúðar-stuðul. Er tað veruligani so ringt at leita til eins egnu upprunahugsjónir og hvørj-ir uppskot per automatikk so fylgja? Ella hava tit yvir-høvur nøkur uppskot ella hugsjónir? Spurningar bæði til samgonga og andstöða.

Tí at koma tit ikki við uppskotunum sjálvi, so verða tað serfrøðingarnir og embætisfólkini, ið verða tvinga at koma við uppskotum (av tykkum). Og so hava tit forsømt tykkara skyldu sum fólkavald. Embætisfólk skulu tæna fólkinum, meðan fólka-vald skulu umboða fólkið. Himmalvíður munur.

Rós til bæði landsliðhópin og venjari teirra

Frank Davidsen

Mítt størsta fót bóltskick nakrantíð fekk eg á Svanga-skarðið, tá Todi Jónsson streyk framvið tí russisku verjuni, sum tóktist ar hava blyggj í reyvuni. Isakaldur leysur av russunum kýndi Todi bóltin frá nokk so stórar fjarstøðu umdir tvørliggj-arin og í mál.

Við tað at venjarin ikki dugdi at siggja, at fleiri av verjuspælarum onga orku høvdu eftir og fekk frískar

kreftir inn í verjuna, aftaná at føroyska liðið hevði spælt upp ímóti tí russisku bjørnini í 80 minuttir, so eyðnaðist tað ikki, sum kundi verið størsta fót bóltshragd Føroyinga nakrantíð.

Tað vóru veruligar fót bóltshempur, ið Todi hevði aftan fyri, men hinvegin um Todi Jónsson, (tað størsta fót bóltsh ikoni, ið Føroyar hava fosta) ikki var við á tí landsliðnum, hvat so. Sjálv-ur vildi eg mett at tað er ein stóruspurningur, um liðið við so góðum spælarum sum Tummas Eli, Abraham Løkin, Jákup Mikkelsen og Jens Martin og aðrir fram-úr góðir spælarar, høvdu fingið tey úrslit, um teir ikki høvdu føroya besta áleyp-ara nakrantíð við á liðnum. Tá varð spælt meira verju-kent, men tað var eitt sera

homogent lið, teir vór sera kropssterkir, eins og teir høvdu ein vinnaramental-itet sum fáur. Ja, tað er helst tað besta landsliðið í Føroy-ar hava havt, til teir so smátt vegna aldur settu gaggurnar á hylluna.

Ikki bara í kvöld, undir landsdystinum í móti Eyst-urríki, men næstan til hvønn landsdyst, rennur mær til hugs um hvussu ómetaliga føroyskur fót bóltur seinastu árinu hevur skríggja eftir ein-um spælara, sum í skjótleika, teknikki, og hartil krops-styrki, kundi komi upp á tað støði sum Todi var á.

Hinvegin so er eingin sum helst ivi um, at okkara landslið í kvöld, eins og teir spælarar sum hava verið í hópunum til hesa EM und-ankapping, eiga at fáa rós, og eitt orduligt herðaklapp.

Støðið er so høgt, at hevði hetta liðið havt "ein Toda" so ivist eg onga løtu í, at vit kundu tikið stig frá flest øllum liðum, til hesa undan-kapping.

Tá ið okkara landslið í flestu dystum hava tilspælt sær upp til 10 hálvar og heil-ar málmøguleikar, í kanska tí sterkastu puljuni til hesa EM undankapping, so er eingin grund til hanga við høvðinum hjá føroysku spæl-arnum.

Harra Gud, vit tapa 3-0 í móti heimsmeistarnum og Champions league vinnar-um. Spæla upp ímóti Svøríki, og vóru sera óhepnir ikki at fáa stig í móti teimum: Áttu eftir røttum 3 stig á útivølli ímóti Kazakstan, og Eysturríki fekk 3 kloddamál, annars var ikki tann stóri munurin. Okkara unglingar

góvu teirra týsku javnlíkum ein skarpan geng, og var tað ein altjóða dómari, ístaðin fyri ein nýklaktan dómara, so høvdu føroyingar helst vunni tann dystin.

Ivist onga løtu í, at var tað ein týskur leikari sum varð jarðlagdur, soleiðis sum okkara leikari var, so hevði føroyski verjuspælarin í staðin fyri fingið reyða korti, og Týskaland fingið frí-spark.

Latið okkum verða real-istar, tí at spæla tildømis í móti eini fót bóltstjóð við 60 milliónum íbúgvum, meðan vit manna 48000 íbúgvur, tá er tað ikki realistiskt, men órealistiskt at vit skulu vinna eitt soverðið lið.

Hinvegin hava vit ikki bara eitt sera gott landslið, við nógvum ungum leikar-um. Tí tað sum sum fór fram

í Týskalandi í kvöld, var ikki minni enn størsta bragdi í føroyskari fót bóltssøgu, Nakrir unglingaleikarar sum óimponeraðir vóru við at knúsa tí so nógv umtalaðu týsku fót bóltshmaskinuna.

Tað var ótrúligt, at siggja týsku spælarar sum spæla í Bundesligaini, verða so bebbaræddir fyri føroysku unglingaleikarnum, at teir royndu øll kynstur, at fáa tíðina at ganga, við at spæla aftur til málmannin. Sam-stundis stóð føroyski venj-arin og gav tekin til spæl-arnar um, at herja á týsku fót bóltshmaskinuna. So venj-aratoyms hjá Føroyum eigur eitt 13 við + uppeftir fyri hatta bragdið.